

Χημικά προϊόντα και περιβάλλον*

Τα χημικά προϊόντα, σήμερα, παρ' όλο ότι είναι συνυφασμένα με την επιστημονική, τεχνολογική και κοινωνική πρόοδο και ανάπτυξη, μπορεί να επηρεάζουν αρνητικά την υγεία και το περιβάλλον, ιδίως όταν η διαχείρισή τους γίνεται με ανορθολογικό τρόπο.

Οι επιπτώσεις στην υγεία είναι φανερές με την αύξηση ασθενειών όπως καρκίνοι, μεταλλάξεις, τοξικότητα στην αναπαραγωγική διαδικασία και την ορμονική δυσλειτουργία.

Η βιοσυσσώρευσή τους στο περιβάλλον επηρεάζει αρνητικά όλους τους ζώντες οργανισμούς και μέσω της τροφικής αλυσίδας, τον άνθρωπο. Μειώνει επίσης την αισθητική αξία τόπων με φυσική ομορφιά που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν σαν καταφύγια αναψυχής και ξεκούρασης για όλα τα έμβια όντα.

Η επικρατούσα κατάσταση στην υγεία και το περιβάλλον, εξ αιτίας της χημικής ρύπανσης, μπορεί να αναστραφεί, αν εφαρμοσθεί σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, μία νέα στρατηγική προσέγγιση για την ορθή διαχείριση των χημικών προϊόντων και ιδίως όσων από αυτά χαρακτηρίζονται από εγγενή επικινδυνότητα και διατίθενται ή χρησιμοποιούνται σε μεγάλες ποσότητες.

Τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση αυτή είναι η σωστή πληροφόρηση, η ενημέρωση, η συλλογή και αξιολόγηση δεδομένων . Οι διαδικασίες αυτές είναι απαραίτητες όχι μόνο σε επίπεδο επιστημόνων, αλλά και σε όλα τα κοινωνικά στρώματα όπου χρησιμοποιούνται χημικά και ιδίως στους εργαζόμενους στις χημικές και τις όμορες βιομηχανίες, τους καταναλωτές, το ευρύ κοινό.

Το νέο σύστημα REACH, υπό υιοθέτηση στην Ε. Κοινότητα, αποτελεί ένα θετικό βήμα με απώτερο αντικειμενικό σκοπό εξασφάλιση υψηλών επιπέδων προστασίας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος με βάση τις αρχές της προφύλαξης, της υποκατάστασης με ασφαλή προϊόντα, της μετατόπισης των

ευθυνών σε όλη την κατασκευαστική αλυσίδα, της μείωσης των δοκιμών σε ζώα και της συμμετοχής στην διεθνή δραστηριότητα για την ορθή διαχείριση των επικινδύνων χημικών.

Εξυπακούεται ότι ζωτικής σημασίας είναι η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας ώστε να διατηρηθεί η απορρέουσα οικονομική και τεχνολογική εξέλιξη και οι θέσεις εργασίας.

Βασική επιστήμη στο σύστημα REACH η Χημεία, με συνεργασία της χημικής μηχανικής, της βιολογίας, της τοξικολογίας και της οικοτοξικολογίας, θα αποτελέσει το βήμα όπου θα στηριχθούν οι χημικοί και άλλοι επιστήμονες για την επίτευξη των στόχων που προαναφέρονται.

Η βασική έρευνα, η συλλογή δεδομένων τοξικότητας, οικοτοξικότητας, η παρακολούθηση των δεικτών περιβάλλοντος, η θέσπιση κριτηρίων, ο εντοπισμός των Έμμονων Οργανικών Ρύπων (POPs) και των πολύ τοξικών, πολύ βιοσυσσωρευσίμων ουσιών, καθώς και ο σεβασμός των σχετικών νομοθετικών διατάξεων και διεθνών συμβάσεων που αφορούν τα επικίνδυνα χημικά, αποτελούν το πλαίσιο δράσης για την θέσπιση του πλέγματος για την μελλοντική προστασία του πλανήτη γη και όχι μόνο.

Η EEX και τα μέλη της πρωτοστατούν στην στερέωση της νέας αυτής Κοινοτικής στρατηγικής, μέσα από προτάσεις και θέσεις κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας της Ε. Ένωσης και τις συνόδους του προγράμματος για το περιβάλλον του ΟΗΕ, UNEP.

* Άρθρο από την Αγγελική Τσάτσου-Δρίτσα, Πρόεδρου του τμήματος Περιβάλλοντος Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της EEX